

Public. 182

O TIO MARCOS D' A PORTELA

Os mandamentos d' o MARCOS
foca d' airexa, son seis:
facer á todos xusticia,
non casarse con ninguén,
falar o gallego enxebre,
cumprir c' o que manda a ley,
loitar pol-o noso adianto
con entusiasmo e con fé,
vestir calzós e monteira
deromnia sécula amen.

Teñen os pobos a gala
n-o seu linguaxe falar:
fálase chino n-a China,
portugués en Portugal,
catalán en Cataloña,
e n-a Alemania, alemán:
soilo os gallegos d' agora
hastra vergonza lles dá
falar a melosa e dulce
fala que falan seus país.

PARRAFEOS C' O POBO GALLEGO

Ano quinto

Ourense 16 de Decembre de 1883.

Parrafeo sétimo

ORATORIA PARROQUIAL

A mais de precurar o esprandor d' o arte
n-as eirexas, deben os señores abades poñer
coitado n-o que falan cando se dirixen ó po-
bo n-as misas d' a parroquia.

Ben me depreco de que non é o mesmo
falar con presoa sabidas que c' o vulgo d' a
xente; mais total-as cousas n-o mundo teñen
o seu término e non é dado n-os tempos de
Dios empregar un linguaxe profano e compa-
ranzas bulrescas, anque a mellor d' as inten-
ciós que ó que fala.

Pra probar a necesidade que se sente de
correxir certos abusos d' a oratoria parro-
quial, non teño que ir muy lonxe. Eiquí, n-a
vila d' Ourense, n-o curazon e n-o cerebro d' a
provincia, dixéronse palabras n-a eirexa que
friamente xuzgadas non poderían ter perdon.

Non teno pra que nembralo porqu' non fai
aínda moitos anos que pasou. Un abade hou-
bo, por certo amigo d' os probes, honralo e
virtuoso como poucos, que dirixindo a sua
palabra ós seus feligreses, pecaba de cándedo
expoñéndose cuasi sempre á chacota de rela-

xados e devotos. Os que o conecían disculpá-
bano porque non era mais que un home con
alma de neno; pero aqueles que non s' atopa-
ban n-o mesmo caso, os que por vez primeira
oubían os seus sermós, botábanse a rir como
tolos.

Certo dia reprenden-lo á cantos andaban
pol-as noites de trullada, dixo: «Eu non sei a
que andan eses lampantís metendo barullo
pol-as ruas adiante, falando mal e non dei-
xando dormir ós veciños. ¿Por qué non fan
com' a min que dempois d' anoitecer, ceo, re-
zo o rosario e voume á cama co-a miña cria-
da?» Facendo bulra d' as modas explicábase
ansí: «Mulleres, non estades en gracia de
Dios porque traguendes o vestido d' arrastro
cal si fose o rabo d' o demo e con cornos n-o
cabelo: arlades tamen insinano os peitos
como quen di *¡torándeme estes pandeiros!* e
por vos lucir amostrándel-os brazos hastra o
hombreiro, desvergonza que podería pasar si
foran brancos e bonitos, pero as mais d' elas
téndelos negros e peludos.»

Presentáronse outra vez dous namora-
dos n-a misa d' a parroquia decindo:

—Vostés sean testigos de que nos casamos diante de Dios.

O crego do conto repuxo:

—Vande, vande, que que landes tan casados como a miña cadela.

Inda hay mais: en Ourense tamén, un catedrático d' o Seminario, padricando n-a novena d' as fillas de Maria, díxolles en prata, que a Virxen non podía oubir os seus rogos pois iban á eirexa co-a cara enlarruzada de polvos d' arroz, levan lo por cabelos as cerdas do rabo d' un burro, pintadol-os ollos, as ceaxas, os lábios, con farrapos e angarillas por dentro e con moitas galas e farándula por fora.

O galiñeiro de pólas alborotouse con tales ditos, e pra aseogalas o calóndrigo doutoral, tivo pr' o outro dia que padricar pol-a contra d' a víspora.

O abade d' unha parroquia d' a montana expricando o misterio d' a Santísima Trindade, falou d' este xeito: «Meus fillos, a Santísima Trindade non ten volta; son tres persoas distintas e un solo Dios verdadeiro. Pra convencervos do que digo aqueles que dudendes, non tendes mais que lembravros que o nabo a nabiza y-o grelo son tres cousas diferentes n-unha mesma pranta, ou ben que o leite, a auga y-a fariña, son tamén tres cousas diferentes y-unhas soitas papas verdadeiras.»

Por agora mento o xénero d' a oratoria parroquial que tea moito d' adorabre pol-o inocente e canderos.

A mais d' este hay outro que non parés sinon que os que o empregan se propoñen facer d' a cátedra do Espiritu-Santo forte d' as sátiras de Xuvenal.

Non poden conterse nos lindes d' a xusta censura d' as malas costumes e d' os vicios sin facer branco n-as persoas. Aproveitan os sagrados direitos do sacerdocio pr' aldraxar en público a cantos co-eles non se levan ben ou lle teñen xanreira, dándose o caso de que os lembrados d' un modo tan directo pónanso a contestar n-a eirexa como si fose unha praza pública, tal co no pisou fai dous anos entre o alcalde y-o crego d' unha parroquia que non está lonxe d' Ourense.

A tal ver non é xusto, urxente e lexítimo que se poña remedio eixiña a ese linguaxe que abertamente rifa c' o recollemento e maxestá que sempre deben reinar n-os sagra- rios?

A min présteme que a necesidade nin- guen a desconce, mais doutores ten a Eire- xa, ós que lle toca apricar o remedio.

Eu non fago mais que descubrir o mal pois outra cousa non podo, pol-a razon de que nin xiquera son Torna-cás d' a catedral pra que vaya a meterme en fonduras de cre- gas, cando, non sin xusticia, me terán por un ninguén.

A GAÍTA D' A MORTE

O meu querido amigo e correlixionario o talentoso periodista federal, Ramon Chica director d' as "Domingales do Libre Pensamento" en proba d' afeuto o autor.

¡Gaitiña, vólveme tolo
cand' o puntal repinica
a miñeira d' as romaxes
feiticeiras de Galicia!
Séica póle ser un trásgo
o que dentr' o fol sospira,
que non son cousas d' os homes
tan subrimas armunias.
Dáche por chorar, e choras,
dáche por rir, e co-a risa
fas teupar, n-as trouleadas,
ós gallegos de Galicia.
¡Ay, gáita, cánto te quero,
cánto te quero, gaitiña,
miña xóya, miña méiga,
miña bruxa, miña amiga!
Cando botas á *alborada*,
parés qu' os pardaos se xian
e que berra o vénto dentro
d' a palleta. Vés' o dia,
véns' as nubes colorradas,
entre lume de sonrisas,
sair pr' afora botando
ós culeiros a alegría;
séntense cantar ós galos,
e facer *có, có*, ás galiñas,
quedar o pomar valeiro,
e sospirar leda a linfa

d' os priguiceiros regatos,
 regatiños de Galicia.
 Todo se sinte, abofellas,
 tod' eso conta a gaitiña,
 qu' éla co-a sua léngua chora
 e co-a sua léngua sospira,
 je chóra pol-os gallegos
 malfadados de Galicia!
 ¡Probes! Teñen fame eiquí
 e van pr' a lónxe, y-as cuitas
 mandan n-as aás vaporosas,
 malancónicas d'a brisa...
 ¡Sófren, sófren! ¿E qu' importa,
 si hay n-o médio tantas linfas,
 y-eiquí non se vén as vágoas
 nin se vén as agunías?
 Van pr' a lónxe, van n-os barcos,
 e n-as xárcias trem' a brisa,
 y-as tempestades d' os ceos
 azoutan a mar tranquila,
 y-o barco, foxe que foxe,
 máis axiña, máis axiña,
 como si-o demo d' o inferno,
 chéu de ódeo, e de malicia,
 infrase o morro, e lle dès
 ô barco por tras y-ás linfas...
 Van pr' a lónxe, van pr' ô Sur,
 ou se quedan n-as Antillas.
 ¡Cántos morrerán de fame
 sin volver á esta Galicia,
 nin ver n-os ollos d' as nais
 relocer as bagoiñas,
 sin darlle bicos n-a frente,
 e sin vèla, de rodillas,
 chorando diante d' a Vírxen,
 de culpa e de mancha limpa!
 ¡Cántos morrerán ¡coitados!
 n' aquelas salvaxes islas,
 batend' os dentes co-a fébre
 e maldecindo d' o dia
 en que puxéron a pranta
 n-a cuberta ennegrecida
 d' o barco, que, dend' a Cruña,
 Os levou car' as Antillas.
 ¡Galleguiños! ¿Tendes fame?
 Póis morrei d' ela en Galicia,
 que val máis morrer n-a pátrua
 que non morrer n-esas islas...
 Van pr' a lónxe, vanse os vellos,

y-os chorós, y-as raparigas,
 que cando marcha o patron
 desfaise toda a familia
 e todos, vellos e mozos,
 todos, todos, hoxe emigran.
 ¡Rayo de Dios! Él vos tolla,
 gobernantes d' a Galicia!
 Un machado fênda as arcas
 d' as vosas tesourerías,
 corvos negros, de gran cruz,
 espetada n-a lanvita.
 ¡Galleguiños! Xa que hoxe
 inda temos quen consinta
 que morra a xente de fame,
 cal si fóra unha pauliña
 a que cae n-as vosas testas
 co-a contribucion maldita,
 méntras arman sucidades
 por mor d' as bestas malinas,
 armai de mocas os brazos
 e berrai, ánque non sintan:
 «¡Burgueses! Pan pr' os famentos,
 »pan ou broa pr' a Galicia,
 »que vostedes ben a montan
 »cando d' ela necesitan!»
 ¡Inxenheiros, ollo ô dito,
 fendéi montes, e co-a tinta
 rachái n-o papel montañas,
 tendéi pol-os vals as vias,
 estudiade carreteras
 por ónde circule a vida,
 que lógo, co-as picarañas,
 os gallegos de Galicia,
 racharán tamén o corpo
 de pedra d' estas culinas,
 farán carreiros n-os vals
 pr' os três, que pr' aló asubian,
 e si morren, morrerán
 con morte que cause envidia
 aprastados n-un tunél
 com' os obreiros d' o dia!
 S' España é d' os españoles,
 que de nós contan mentiras,
 en lóxica, ben decete,
 é d' os gallegos, Galicia.
 ¡Gaita, repinica á morte,
 d' esta feita, n-hay xusticia,
 ou á levantar a testa
 a nosa nai, ben enriba.
 ¡Gaita, repinica á morte,

á ver cando chega o día
en que morran eses corvos
aforcados en Galicia!

ALBERTO G. FERREIRO.

Ourense, Decembre de 1885.

XA TEMOS FRADES

Alabado sea Dios, que non s' amostra cativo en protexer o adianto relixioso d' esta provincia, cousa d' a que me folgo porque son católico en xobre d' os de macha e martelo, como di o *Libredon*; mais doime que á este adianto non vaya xunto o d' os intereses xenerales, pois anque a alma é primeiro non debe deixarse o corpo tanto, qu' os que viven á ben con Dios e prautican as súas doutrinas se vexan tan probes que adoezan co-a fame, qu' os que contan con resignacion cristiãna d' abondo, estean emdoita perpetua co-a miseria, sin esperanza de millor sorte, mirando espídol-os fillos, a muller esmorecida de traballos e levando unha vida mais noxosa e mais cansa que a d' as bastas.

É certo que vivimos pouco e que nada son os bês d' este mundo en comparanza d' o que nos agarda n-outra vida; mais namentras vivimos come imáxes e semellanza de Dios que somos, teñen dereito á ser millor tratados aqueles que naceron probes d' o qu' os tratan acó en baixo.

Por eso volvo á decir que si me folgo d' o adianto d' as institucións relixiosas, doyme d' o e que s' mento á qu' teñen con danadas crases traballadoras.

Hay en Ourense un futo de cofradias e non temos unha escola d' artes e oficios. Temos un convento de monxas Teresianas e non hay un asilo pr os probes quenon son ademitidos n-ohospital, pr eis mantecan lo mais falta lle fan os coidados n-as enfermadas crónicas que padecen, dándose moitas veces o caso de que morren órfos d' os agarimos d' a cencia e d' a caridade.

Agora xa temos frades. Unha dúria de varôs virtuosos axuntáronse, e deixan lo as que chaman regalias d' o sigro, van facer vida de recollemento e penitencia, traballando, non pra vivir ben ou mal, si non pra morrer mais confiados n-a salvación d' as suas almas.

O derradeiro domingo foi a inauguracion d' o novo convento de Franciscanos d' Erbedelo. Anque relixiosa, era festa gallega, e non faltaron os foguetes. As autoridades foron tamen agasalhadas e xantaron á mesa e manteles c-os frades, non amando, como din que acostuman estes, sinor á fartura, como os poderosos d' a terra.

O día estaba frío, y dempois de xantar os convidados dixerón que non lles sentaria mal unha cunca de café. Dilixente un d' os frades pra complacer ós convidados, chamou á un moncecillo d' a Catedral que disfrutaba d' un d' os pratos d' a segunda mesa, e díxolle: «Vai asíña a Ourense e n-a botica d' a praza dílle á don Ricardo que mande lixiro trinta cafés sin perla de tempo, pois querenos os compensales e tamen o señor Obispo.»

O moncecillo que s' alcontraba limpando un hosá d' un lacob, ergueuse de mal xenio, e sin enteirse ben d' o recado, púxose en camiño. Anlando como lebre seguida por cas, chegou á ponte d' os Pelamios e quixo facer recordo d' as palabras d' o frale, mais quedou parbo vendo que nin por esforzos que facia daba n-a conta. Bateu co-a mau n-a testa e dempois de cavilar lembrouse de que lle dixeran algo d' o señor Obispo, algo que acababa en *ales* e con datos tan incompletos chegou a botica d' a Praza, e sin quitarlle nin porlle díxo.

—Veño de parte do señor Prior que lle díxo o señor obispo que lle manden trinta... nonsei, non recor lo ben, lo acaba así en ales.

—Expriqate mais, díxolle o boticario.

—Elo acáballe en ales e din que o díxo o señor obispo.

O boticario baixou a cabeza e púxose a adiviñar, facendo un exercicio pol-o xeito d' os d' a sonámbula Emma, e sin duda, dempois de baraxar o nome do obispo, o número trinta y-os *ales* do moncecillo, preguntou con aire triunfante, como si resolvese o problema d' a cuadratura d' o círculo:

—Será que díxo o señor obispo que lle mandasen trinta colexiales?

—Nin que fora bruxo!—repicou o neno de coro—nin mais nin mehos, eso é o que me dixerón.

O don Ricardo foi a paso de can ó Seminario e deulle o encargo ó vice-reutor señor Vidueira, quen non sin extranarse do modo e forma d' a orde, mandou tocar a campana pra que se axuntasen os colexiales.

Logo que os tivo xuntos, díxolles que por mandato da Sua Excelencia Ilustrisima tiñan qu' ir trinta a Erbedelo. As larvas de crego escomezaron a votar as suas contas e non faltou quen pensase que cando os chamaban era, xa que non pra darlles un refresco, porque facia moito frío, pra convidalos a cousa que se lles achegase ó corpo.

¡Mal pocadiños! Inoraban que n-o seu viaxe a Erbedelo pol-a causa d' o troga-burras do moncecillo, iban os trinta facendo o oficio d' outros tantos cafés.

Namentras que tal pasaba os convidados do convento d' Erbedelo, non facían mais que preguntar cando chegarían os trinta cafés.

Un frade fraco é vello emcargábase de consolalos, decíndolles: «Agora mesmo venen están chegando.»

En efecto, non tardaron en chegar os trinta colexiales que se puxeron as órdes do señor obispo, que nada sabía d' o que pasara.

Logo que se descubreu o engano viñeron ás risas, mais nin de risas nin de veras—excusaba dicilo—non houbo ninguén que tivese tragadeiras pra tomar un colexial por un café.

O conto leva trazas de chegar a netos como lembranza do feito. Algúns xa lle chaman *colexiales* ós *café*s, e nantronte oubín q' un larpeiro de Cartelle, n-o café de Mendez-Núñez pidíu a un mozo que lle trouxese un *colexial* con leite ben quente.

O GATO E A CRIADA,

FÁBULA,

Rañándose o pescoço
 Todo rabiado unha miñán estaba
 Deitado n-a lareira o gato noso;
 E canto ma's rañaba
 Tanto mais o es so lle picaba.

Relusíndolle os ollos com' o lume,
 Patuxando e berrando como doce
 Brinca n-o chan, revólcase n-o estrume;
 E votando d' os folgos branca escume.....
 Mais forte raña pero mais ll'escoce.

Mirando en fin que non consigne nada
 Por mais que berra, brinca e se enfurrica
 Chirumicando díxolle á criada:
 «¿Que teño aquí, Marica,
 Qué canto mais me raño, mais me pica?»

«Ola, mostra meu lindo,
 (Ela repuxo con acento brando:)
 »E c' os dedos bulindo
 »Foille o pelo apartando,
 »O sitio magoadado descubriendo.

»O demo tenche cara de conexo!
 («O ver unha gran pulga a moza dixó:)
 »¿Que cundanada! ¿Que buraco fixo!...
 »E como está encravada n-o pelexo!...
 »Non... ¡halas de pagar!!... ¡eu ben te vexo!»

E estando d' este modo entretenida
 O deño d' a criada,
 N-a sarten salta o lume e ¡adios comida!
 Butifarra querida!...
 Com' un carbon se puxo de queimada!

Mirando aquilo a probe criatura:
 «Meu San Benito!
 (Entre dentes parece que murmura)
 »Por atender a este animal, maldito,
 »Quedou sin butifarra o señorito!!»

*¡Cántas a cántos deixardn sin prato,
 ¡Vállame Dios!) por atender a un gato!!*

LUIS PINTOS,

CASOS E COUSAS

Parés que n-o auntamento de Torrôx (Málaga) non tendo os caciques medio de se desfacer d' un delegado d' o gobernador que lle iba á axustar as contas, resolveron sitalo por fame e non darlle pousada.

E dito e feito: nin onde xantar nin onde dormir alcontrou aquel anaco de gobernador de provincia.

N-a nosa terra trátanos millor; mantéñenos á corpo de rey e untanlles o carro pra que anden sin tropozos. N-esto levámoslle os gallegos, sin tær tanta cháchara, a dianteira ós andaluces.

***

Indo pra a misa de alba un dia don Pedro caíu y-estúndingóuselle un lomedro; Xañ esbarou saíndo d' a tuberna e c-o golpe partiúselle unha perna.

*Malos ou bôs, por todol-os camiños
 pód-se desfacer un os fuciños.*

***

Desexando entoirarse un pai d' os adiantos d' o seu fillo n-a escola, preguntoulle:

—¿Cántas crases de verbos hay?

O rapaz respondeu sin pestanexar:

—Tres, que son os irregulares, os *encarnados* y-os defectivos.

—¿Verbos encarnados! ¿Quén che dixó tal?—murmurou o pai.

O pequerrecho requixo:

—O capellán de Santa Eufemia, que namentras durou a novena d' as Fillas de Maria escomezaba dicindo *Verbo encarnado*....

A resposta encheu de fume á cabeza d' o pai, nemigo d' os cregos por mais señas, quen dirixíndose á súa muller todo enrabechado, díxolle:

—Ehí tæs o que deprenden os rapaces n-a eirexa.

A nay, que se conta n-o número d' as devotas fanáticas, noxouse tamen e marmurou entre dentes, non tan quedo que deixase de oubir o seu marido:

—Pois teu razon o rapaz, sí, e mais sí; hay verbos encarnados, e haynos e haynos, como tamen hay *verbos*, parte d' oracion que consiste en qu' os maridos enganen ás mulleres e lle dean mala educacion relixiosa ós fillos.

—¿Xa empezas co-a tua grameteca pará?»

—Millor, fago ben; pra eso tí que non sabes mais que *berba*?

—¿Ay Antona, non m' atentes, mira que che bató!

—E haynos, e hayos e haynos; verbos encarnados, verbos encarnados, verbos encarnados.

—O que vay á haber son paus n-as costelas por t' andares deixando levar pol-os cregos.

—E non iba mal que son mais cristianos que ti, xudio.

—Estate calada Antona.....

—Non teño por que calar, falo por que podo e por que gracias á Dios teño lengua.

—Dixenche que ca'ases, que non me fales de Dios nin d' os cregos e que fagas o que che mando.

—¿Quen eres ti relaxado pra me privar que fale de Dios e d' os cregos.?

—O teu marido.

—Como si dixeras un ninguen.

—Pois vas a vélo.—E tal dicindo ergueuse agarrou un pau e diulle unha somanta que lle moéu o lombo. Cando se cansou de bater marmurou o home: Anda agora que Dios ch' a ben liga e que ch' a respasen os cregos a tunda.

—Nin por esas deixa de haber *berbos encarnados*.

—Non teño por milagre que os haxa dempois de ver no, teu lombo unha congregacion feita e dereita de cardeales, e hastra m' estrevo agora a conxugalos c' un pau, cousa que deberan facer todol-os maridos co-as mulleres que fosen pol-o teu xeito.

—¡Ay condanado! ¡Moita gramateca par-da sabes!.....

—Pol-o menos n-a escritura estou forte é si non que bexau os *palotes* que fixen n-o teu lombo. Logo que acabou esta conversa o rapaz d' o conto que s' agachara debaixo d' unha mesa, saindo fora, escrianou berrando: «Meu pai convenzome de que ten razon: non hay berbos encarnados, nin e posibre, que diga que os haxa o que teña costelas.

¡O xuncras d' o rapaz deprende ben a leucion!

* * *

Segun costume en Galicia,
o taberneiro Tomé
quixo poñerme en xustieia:
¿levarme á cadea, éh?
¡A cousa non ten malicia!

E foi onda un abogado
en consulta d' a intencion,
e sei que dixo o letrado
que Tomé non ter razon
e qu' está muy enganado.

Tomé, ¿perdiche o xuicio,
ou estás feito unha furia?
¿quéreste qrellar de vicio
pra qu' eu en papel de oficio
vale contigo n-a curia?

¡A min con esas, Tomé!
non; en negocios de viños
non me colles pol-o pé,
pois non che xunto, á bo fé,
pra preitar, os cartiños.

Eu cando escribo, ben sei
o que poño y-o que falo,
pois non desconezo a ley,
que xa che servin ó rey
e cando m' importa caío.

Por decir qu' o viño froxo
en Pontevedra venderas,
non debes tomalo á noxo
nin pórte pra min de veras
tan áspero com' un toxo.

pois si eres bô taberneiro
esquecerache o saber
qu' en viño forte ou froxeiro,
si ús queren d' este beber
á outros prácelle o primeiro.

Non sexas, Tomé, toliño,
non penses mais n-esta qrella,
precura que corra o vino
e cala, que ch' o aconsella
este vello coitadiño.

* * *

En Ourense n-o empedrado d' as ruas
seguimos o sistema d' os cangrexos: cami-
ñamos car' á trás.

Os coyos veñen á ser como nantronte
os tapa-buratos, e non pasará moito tempo
sin que desaparezan as lousas, pol-o que
vou vendo, d'a rua d' a Coroa e d' outras
d' a nosa vila.

O que tal inventou é merecente de que
lle tapen e-un coyo o burato que se lle faga
n-a cabeza si cicais esbará, pra que conoza as
ventaxas d'o seu invento.

E pra non esbarar n-eses coyos, abofe-
llas que fai falta caminar con pés de promo.

CANTARES GALLEGOS

Aloméame, aloméa
estrelliña, da fertura,
aloméame, aloméa
mentras que non ven a lua.

Non ch' as quero, non ch' as quer^o
navizas d' o teu nabal;
non ch' as quero, non ch' as quero,
que me poden facer mal.

Catro aves escollidas
son as que pasan o mar,
o cuco e a golondrina,
a rula e o paspallás.

A miña muller é vella,
heille de sacar o coiro,

para facer un pandeiro
para correr n-o antroido.

Amoriño non desprecies
o probe pol-o non ter,
qu' o rico pode faltar
y-o probe non te querer.

Teño unha vaca á ganancia
que me dou o vinculeiro,
mais sobre todo, rapaza,
ténche moito diñeiro.

Achégate, dalle un bico
en señal de casamento,
a chégate qu' é ben rico,
non o deixes descontento.

Catro cartos para pan,
tres e medio para viño,
un carto para tabaco
alá vay un realiño.

Indo eu non sei por onde
aicontrai non sei con quen,
n-a porta d' o xa me es juece,
non ll' o digas á ninguen.

Vexo Vigo, vexo Cangas,
tamen vexo Redondela;
vexo a ponte de San Payo,
camiño d' a miña terra.

Non hay cántiga n-o mundo
que non teña seu retran,
nunca ninguen faga conta
si non d' o que ten n-a man.

Nosa Señora d' a Barca
ten o tellado de pedra:
ben o pudera tēr d' ouro,
miña Virxen, si quixera.

Con esta miña gaitiña
as nenas hei de enganar,
nou sean elas toliñas,
non veñan ō meu tocar.

A muller qu' ha de ser miña
ha de ter o cu de pau,
a barriga de cortizo
y-a nariz de bacalao.

Adios rios, adios fontes.
adios regatos pequenos,
adios vista d' os meus ollos,
nón sei cando nos veremos.

Eu ben vin estar o moucho
enriba d' aquel penedo,
non che teno medo, moucho,
moucho, non che teño medo.

Si o mar tivera barandas
fôrate ver ō Brasil;

mais o mar non ten barandas,
amor meu, ¿por onde hei d' ir?

Chora, meu meniño, chora,
¿quén vos ha de dar a teta,
si tua nai vai n-o moíño,
e teu pai n-a leña seca?

CORREO D' O "TIO MARCOS"

D. R. G., Chantada.—Chegou a libranza de tres pesetas pol-a sua suscripcion e pol-a de D. A. P. de esa vila hastra o 30 de Xaneiro.

D. B. I., Tuy.—Pagaron a seu nome seis reás pol-o sua suscripcion hastra o 30 de Xaneiro, e mándanselle os parrafeos atrasados.

D. V. G., Vilagarcía.—O mesmo.

D. D. A., Vigo.—O mesmo.

D. X. N., Troncoso.—Recibidas tres pesetas e suscrito hastra os derradeiros d' Abril. Mandáronselle os parrafeos atrasados.

D. S. C., Villafranca d' o Bierzo.—Queda suscrito hastra fin de Febreiro, Chegaron as cadelas.

D. A. S. L., Mourentán.—Recibín as tres pesetas en sellos que mandou n-a sua carta por suscripcion hastra primeiros de Mayo. Fól-gome de que teña saude. ¿Por qué non se deixa ver por acó? ¡Háille cada rapaza!

D. M. B., Granada.—Quedan feital-as catro suscriciós pr' os amigos gallegos d' esa gran vila.

D. H. V., Zaragoza.—Moito me parece que lle dé á leer os parrafeos ōs soldados gallegos da sua compañía. Recibín as tres pesetas pol-a sua suscripcion hastra os derradeiros d' Abril.

D. A. M., Corcubion.—Recibídal-as cadelas pol-a sua suscripcion hastra o 30 de Xaneiro.

D. B. G., Ferrol.—O mesmo.

D. F. V., Cruza.—O mesmo.

Señorita E. G., Rua.—A sua carta fixome gracia. Vaya un modo d' atentar a un vello que xa non pode co-as chancas. ¿Beilar ōs meus anos? Pra toupar n-o medio e medio d' o turreiro non me facia falta outra cousa. Non por eso deixarei de compracela, si cadra, e si vosté dempois de me ver sigue n-a mesma idea de que beilemos xuntos unha muiñeira.

Axustadal-as nosas contas hastra o 30 d' Abril.

Imp. d' O ECO D' OURENSE

Alba, 15

ANUNCIOS

O TIO MARCOS D' A PORTELA, PARRAFEOS GALLEGOS.

Sai á luz en Ourense todol-os domingos en oito páxinas en fóllo, con-
tendo articulos de costumes, poesias, efemérides, cantares
e contos d'o pais gallego.

SUSCRICION

Seis reás cada tres meses!

ADMINISTRACION

Alba, 15, Ourense.

O pago d' as suscriciós é por adiantado.
Os números soltos véndense á dez céntemos de peseta.
Os pagos faranse en sellos ou letras d' o xiro.

XASTRERIA

Quen á moda verdadeira
queira vestir hoxe en dia,
n-a excelente xastreria
qu' hay n-a rua de Pereira
fale e-o Xosé Maria.

Cantas prendas de vestir
os fillos d' Ourense tran
pra rumar ese lucir,
alí todíñas se fan
que xa non hay mais pr' ond' ir.

GALZADO

O zapateiro Garcia
ten n-a sua zapateria,
com' é natural, zapatos
que non s' atopan n-o dia
tan feitiños e baratos.

Aproveitando a ocasion
os que tendo ou sin ter rendas
calzades n-a pobracion:
está n-a rua d' as Tendas,
praza d' a Constitucion.

Pra comidas e bó viño
buscande n-a vila nosa
a casa d' a Xenerosa
n-a rua d' o Pelourino.

N-ela limpo e con fartura
tanto se bebe e se come
por pouco, que non hay home
que non laude a baratura.